

Яцунська О. С.
старший викладач кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту
Аскерова І. Г.
викладач кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, Україна

НАПРЯМИ ОНОВЛЕННЯ ПРОГРАМ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

Світ професій надзвичайно мінливий. З плином часу види професійної діяльності «вмирають» та «народжуються»; а деякі трансформуються до сучасних вимог, саме такою сферою професійної діяльності є «бухгалтерський облік та аудит». З огляду на це, постійно відбувається процес оновлення освітніх програм на вимогу зовнішніх стейкхолдерів (роботодавців, професійних організацій, регуляторів тощо).

Так, проводячи дослідження системи доступу до професії аудитора в країнах Європейського союзу, колектив іспанських авторів серед наданих рекомендації Інституту бухгалтерського обліку та аудиту рахунків в Іспанії (*icn – ICAC Instituto de Contabilidad y Auditoria de Cuentas*) зазначено напрям «Розробка та регулювання навчальних програм знань, навичок та вмінь, необхідних для доступу до професії бухгалтера та аудитора» (англ. - *Design and regulate the curriculum of knowledge, competencies, and skills required to enter the accounting and auditing profession.*). Однією із складових цього напрямку є необхідність періодичного оновлення змісту навчальних програм та компетентностей, зокрема щодо використання цифрових технологій; етичних вимог до професії; нефінансової інформації [1, р. 11].

Питання оновлення програм підготовки та подальшого підвищення кваліфікації також знаходяться під пильною увагою міжнародних професійних організацій, а саме IFAC.

Так, Консультативною групою з розвитку професійних бухгалтерських організації IFAC було проаналізовано та визначено чотири основні нові тенденції професійної діяльності, яким, на думку авторів, слід приділити увагу при оновленні освітніх програм у сфері бухгалтерського обліку: звітність про сталий розвиток, боротьба з корупцією; управління державними фінансами та технології (табл. 1).

У цих рекомендаціях визначено алгоритм дій професійних організацій щодо подальшого опанування визначених нових тенденцій, який охоплює процес підготовки майбутніх та діючих фахівців у сфері бухгалтерського обліку та аудиту.

При цьому слід звернути увагу на той факт, що при розгляді кожного напрямку, IFAC наголошую на необхідності взаємодії з закладами освіти,

Враховуючи мету нашого дослідження, нами буде звернута увага лише на ті аспекти, які стосуються підготовки майбутніх бухгалтерів та аудиторів у стінах ЗВО, які надають початковий професійний розвиток майбутніх фахівців.

У табл. 1 наведено основні тенденції професійної діяльності та запропонований алгоритм дій за кожною з них. Але при цьому слід відзначити, що загальними для всіх та першими кроками на цьому шляху мають стати такі дії: актуалізація вимог щодо компетентностей майбутніх фахівців з обліку та аудиту; перегляд стандартів вищої освіти та освітніх програм у відповідності до оновлених вимог.

Також слід відзначити, що необхідною складовою постійного процесу оновлення освітніх програм є взаємодія зі стейкхолдерами щодо обміну досвідом щодо нових тенденцій та подальшого моніторингу результатів навчання.

Нові тенденції професійної діяльності фахівців з обліку та аудиту

Тенденція професійної діяльності	Алгоритм дій
01	02
Звітність про сталий розвиток	Введення нової освітньої компоненти «Звітність про сталий розвиток» або перегляд змістовного наповнення освітньої компоненти «Нефінансова звітність»
Боротьба с корупцією	Оновлення змісту освітніх компонент юридичного спрямування
	Включення (розгляд) питань щодо протидії корупції до програм таких освітніх компонент: «Бухгалтерський облік», «Аудит», «Професійна етика в обліку та аудиті».
Управління державними фінансами	Введення до освітніх програм таких освітніх компонент: «Управління державними фінансами»; «Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку в державному секторі».
	Інтегрування цих модулів до існуючих освітніх компонент
Технології	Аналіз компетентностей, які необхідні майбутнім фахівцям з обліку та аудиту в сфері ІТ технологій: <ul style="list-style-type: none"> – Технології для проведення «віддаленого» аудиту; – Інструменти аналізу даних; – Штучний інтелект тощо
	Співпраця з постачальниками технологій з метою поліпшення процесу інтеграції відповідних технологій до освітніх програм

Джерело: узагальнено автором за матеріалами [2]

Тобто, можна констатувати, що за останніх часів змінилися вимоги та очікування щодо компетентностей майбутніх фахівців з обліку та оподаткування. Зазначені зміни обумовлюють необхідність оновлення освітніх програм за основними взаємопов'язаними трендами.

Зазначені дії дозволять закласти фундамент та максимально підготувати майбутніх фахівців з обліку та аудиту до практичної діяльності у сучасних умовах та майбутньому.

Список використаних джерел:

1. Access requirements to the auditing profession in the Member States of the European Union: France, Germany, Italy, Ireland, Portugal, Spain and Belgium. Convenio ICAC-ASEPUK. 2023, 84 p. URL: <https://www.icac.gob.es/publicaciones/access-requirements-auditing-profession-member-states-european-union-france-germany>.
2. Connecting your education programming to emerging trends. IFAC, 2022. URL: <https://www.ifac.org/system/files/publications/files/IFAC-Connecting-Your-Educational-Programming-Emerging-Trends-PAO-Development.pdf>.